

TDK-dolgozatokhoz ajánlott témák (2022)

Ajánlott témák

Fenntartható növekedés közgazdasági aspektusai.....	2
A globális pénzügyi és gazdasági válság hatásai, hatásmechanizmusai és a válságkezelés tapasztalatai a fejlődő és az Európai Unión kívüli fejlett országokban.....	2
A post-keynesiánus közgazdaságtan mint elméleti alternatíva	3
Szabad kereskedelem vagy protekcionizmus, komparatív előnyök versus abszolút előnyök...	4
A klasszikus gazdaságtan: Elsősorban David Ricardo ill. Adam Smith és részben a hozzájuk kapcsolódó szerzők, Marx, Mill, stb. elméletének vizsgálata, különös tekintettel a munkaérték-elméletre mint elméleti alternatívára	5
Beyond Growth - New Approaches to Economic Challenges (angol nyelvű téma)	5
Az ökon és a humán bemegy a boltba... ..	6
Az e-kultúra kultúra-e?	6
Külkereskedelmi elmélet és gyakorlat, a külpiacra lépő vállalatok dilemmái	7
Infokommunikáció.....	7

Fenntartható növekedés közgazdasági aspektusai

Célkitűzés, feldolgozandó kérdések:

A piacgazdaság hatalmas gazdasági fejlődést hozott magával, ennek minden pozitív és negatív hatásával. Sokan a negatív hatások és a növekedés között egyértelmű kapcsolatot látnak. A rendszer teljesítményének fenntarthatóságát az ökológusok kérdőjelezték meg. Szerintük a jelenlegi erőforrás-felhasználás is fenntarthatatlan, ezért egy átmeneti negatív növekedés után nulla növekedésre volna szükség. E fizikai korlátosságból eredő ökológiai probléma közgazdasági elméleti vitát szült: létezhet-e piacgazdasági berendezkedés nulla növekedéssel?

Témavezetést vállaló oktató:

Dr. Gilányi Zsolt (gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu)

Ajánlott irodalom:

András Bethlendi – László Vértesy (szerk.): Sustainability, innovation and finance: integration challenges, BME GTK Pénzügyek tanszék, 2020, ISBN 978-963-421-809-8.

A globális pénzügyi és gazdasági válság hatásai, hatásmechanizmusai és a válságkezelés tapasztalatai a fejlődő és az Európai Unión kívüli fejlett országokban

Célkitűzés, feldolgozandó kérdések:

A TDK-dolgozat célja a globális pénzügyi és gazdasági válság hatásainak, hatásmechanizmusainak feltérképezése és a válságkezelés tapasztalatainak az elemzése. A témát egyrészt országtanulmányok (USA, Japán, Magyarország, Kína stb.) formájában lehet feldolgozni, másrészt az országtanulmányokon belül is lehet bizonyos szűkebb területekre (pénzügyi szféra, ipari ágazatok stb.) összpontosítani a mondanivalót.

Témavezetést vállaló oktató:

Dr. Gilányi Zsolt (gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu)

Szükséges elméleti és/vagy módszertani előismeretek:

Makroökonómiai alapismeretek. Nemzetközi gazdaságtani, illetve világgazdasági ismeretek.

Ajánlott irodalom:

Losonczi Miklós – Nagy Gyula: A globalizáció és a 2007-2011. évi pénzügyi válság. Tri-Mester, Tatabánya, 2011, 235 oldal.

Losonczi Miklós: Az amerikai hitelválság és világgazdasági következményei. Pénzügyi Szemle, LIII. évf., 2008. 2. szám, 248-264. oldal.

Losonczi Miklós: A globális pénzügyi válság újabb hulláma és néhány világgazdasági következménye. Pénzügyi Szemle, LIV. évf., 2009. 1. szám, 9-24. oldal.

Losonczi Miklós – Nagy Gyula: A bankok reagálása a globális pénzügyi válságra – nemzetközi tapasztalatok. Pénzügyi Szemle, LV. évf., 2010/1. szám, 69-83. oldal.

Carmen M. REINHART – Kenneth S. ROGOFF: Banking Crises: An Equal Opportunity

Menace Working Paper 14587 National Bureau of Economic Research, 1050 Massachusetts Avenue Cambridge, MA 02138 December 2008

Carmen M. REINHART – Kenneth S. ROGOFF [2009.]: This Time is Different – Eight Centuries of Financial Folly, Princeton University Press, Princeton and Oxford

Carmen M. REINHART – Kenneth S. ROGOFF: Growth in a Time of Debt. Working Paper 15639 <http://www.nber.org/papers/w15639>

A post-keynesiánus közgazdaságtan mint elméleti alternatíva

Célkitűzés, feldolgozandó kérdések:

A főáram-közgazdaságtanban elterjedt uralkodó Keynes interpretációval szemben számos alternatív interpretáció létezik, ezek közül a legjelentősebb a post-keynesiánus irányzat. Ez az irányzat nem fogadja el a neoklasszikus szintézist (Samuelson) és igyekszik visszatérni az eredeti keynesi tradíciókhoz.

Fő jellemzői, amelyek a vizsgálat tárgyát képezhetik:

- Történelmi és logikai idő – pénz szerepe
- Visszatérni a gazdaság monetáris elméletéhez
- A pénz szabályozza a piaci folyamatokat
- Az árugazdaság egy történelmi időben létezik
- Inherens bizonytalanság
- A pénz endogenitása (Káldor)
- Nem a bérmerevség az oka a munkanélküliségnek
- Bizonytalanság és várakozások kiemelt jelentősége
- Gazdasági és politikai intézmények fontossága

Témavezetést vállaló oktató:

Dr. Gilányi Zsolt (gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu); Dr. Vigh László (vigh.laszlo@gtk.bme.hu)

Ajánlott irodalom:

Chick, Victoria: Macroeconomics after Keynes: a reconsideration of the general theory. MIT Press Classics. (1983) MIT Press: Cambridge, US.

Leijonhufvud, Axel: On Keynesian Economics and the Economics of Keynes. New York 1968.

Clower, Robert: The Keynesian Counterrevolution: A Theoretical Appraisal, in F.H. Hahn and F.P.R. Brechling The Theory of Interest Rates, Macmillan 1966.

Káldor Miklós: Az új monetarizmus. In.: Gazdaságmélet-gazdaságpolitika KJK Bp. 1989.

Weeks, John: A neoklasszikus közgazdaságtan kritikája Aula BP. 1998.

Káldor Miklós: Az egyensúlyi közgazdaságtan alkalmatlansága. In.: Gazdaságelmélet gazdaságpolitika KJK Bp. 1989.

Basil J. Moore: A REEXAMINATION OF THE MONETARY TRANSMISSION MECHANISM (Wesleyan University and University of Stellenbosch- (kérésre küldöm VL) Lapavitsas, Costas (1991), 'The theory of credit money: A structural analysis', Science and Society, 55(3), 291–322.

Horváth László (2003): A post-keynesi szemlélet és elosztásméleti alkalmazása

Szabad kereskedelem vagy protekcionizmus, komparatív előnyök versus abszolút előnyök

Célkitűzés, feldolgozandó kérdések:

A szabad kereskedelem és a protekcionizmus közötti történelmi vita és ennek elméleti háttere. Érvek a szabad kereskedelem és a protekcionizmus mellett és ellen. A komparatív előnyök kritikai felülvizsgálata. Hátha mégis az abszolút előnyök számítanak? A nemzetközi kereskedelemről fakadó előnyök hátrányok szerepük az egyenlőtlen fejlődésben. Mit igazol a globalizáció és kinek kedvez a felgyorsult liberalizáció?

Témavezetést vállaló oktató:

Dr. Gilányi Zsolt (gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu); Dr. Vigh László (vigh.laszlo@gtk.bme.hu)

Ajánlott irodalom:

Schumacher, Reinhard: Deconstructing the Theory of Comparative Advantage [werdiscussion.world-economics-association.org/.../2012](http://www.werdiscussion.world-economics-association.org/.../2012).

Shaikh, Anwar: A neoliberalizmus közgazdasági mitológiája (Eszmélet 67. sz. 2005.)

Shaikh, Anwar: Free Trade, Unemployment and Economic Policy, in John Eatwell (ed.): Global Unemployment: Loss of Jobs in the 90's, M. E. Sharpe, Armonk, New York. 1996.

Milberg, W. (1994): Is Absolute Advantage Passe? Towards a Keynesian/Marxian Theory of International Trade, in Competition, Technology and Money, Classical and Post-Keynesian Perspectives, ed. Mark Glick, Edward Elgar, Great Britain.

Rodrik, Dani: a globalizáció járható útjai (Hozzáférhető egy fordítás, amely a <http://ksghome.harvard.edu/~drodrik/Feasglob.pdf> weboldalon található tanulmány alapján készült.)

Orati, Vittorangelo: Globalization Scientifically Unfounded Esquire Publications 2003.

A klasszikus gazdaságtan: Elsősorban David Ricardo ill. Adam Smith és részben a hozzájuk kapcsolódó szerzők, Marx, Mill, stb. elméletének vizsgálata, különös tekintettel a munkaérték-elméletre mint elméleti alternatívára

Célkitűzés, feldolgozandó kérdések:

Az egyes szerzők eltérő koncepciói és munkaérték-elmélettel kapcsolatos viták. Melyek a ma is jelentős klasszikus tradíció alternatív magyarázatai a mai gazdaság működéséről??

Témavezetést vállaló oktató:

Dr. Vigh László (vigh.laszlo@gtk.bme.hu)

Ajánlott irodalom:

Mátyás Antal: A korai közgazdaságtan története Aula 2003.

Deane, Phyllis: A közgazdasági gondolatok fejlődése KJK Bp. 1984.

Bekker Zsuzsa (szerk.): Alapművek, alapirányzatok, Aula Bp. 2002.

Harmat Zsigmond: Politikai gazdaságtan vagy közgazdaságtan? 1996.

http://elib.kkf.hu/okt_publ/szf_06_01.pdf

Zeller, Gyula: Létezik-e Smith probléma, avagy mennyire egységesek Adam Smith nézetei?

Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar. [Online] 2009.

http://www.krti.ktk.pte.hu/files/tiny_mce/File/MT/mt_2009_3.pdf

Beyond Growth - New Approaches to Economic Challenges (angol nyelvű téma)

Aims and scope (Célkitűzés, feldolgozandó kérdések):

Rising inequalities, slower productivity growth, increasing corporate concentration, a ratcheting-up of debt levels, environmental degradation and financial instability made it increasingly clear that conventional economic theories and policies (based on the primacy of growth and stressed market liberalisation and deregulation together with fiscal discipline and low tax rates and curbing social welfare benefits) failed to address acute social and environmental challenges, but also failed on their own terms: the growth of productivity and per capita incomes. This calls for moving away from simplistic assumptions such as homogeneous, rational, utility-maximising agents interacting in timeless self-equilibrating markets. We need further engagement and experimentation with complexity, path-dependence, bounded rationality, economic power, multiple equilibria and non-equilibrium outcomes. It encourages us to see modern economies as complex adaptive systems. Student(s) who want to do her/his/their research on this field should focus either on the general shift in approaches or on a specific (mentioned in the literature: sustainability, digital economy, inequality etc.) factor's impact.

Supervisor (Témavezetést vállaló oktató):

Dr. Elekes Andrea (elekes.andrea@gtk.bme.hu)

Thought-provoking literature (Ajánlott irodalom):

OECD (2021): Beyond Growth. https://read.oecd-ilibrary.org/economics/beyond-growth_33a25ba3-en#page5

Az ökon és a humán bemegy a boltba...

Célkitűzés, feldolgozandó kérdések:

A cél a szakirodalom áttekintésével képet alkotni a pénzhez fűződő torzításokról, kognitív hibákról és sajátosságokról. Statisztikai adatokkal alá lehet támasztani egyes jelenségeket. Lehetséges saját adatgyűjtéssel/kísérlettel megpróbálni megismételni a terület egyes eredményeit, vagy újabb felfedezéseket tenni.

- Mit mond a viselkedési közgazdaságtan a pénzről?
- Mire költünk túl sokat, mire túl keveset? Mi ennek az oka?
- Miért van búvereje az ingyenes dolgoknak?
- Miért csodaszor a hitelkártya, és főleg kinek a számára?
- Tényleg többet ér a legfinomabb wagyu marhából készült húspogácsa friss, ropogós házi cipóban, pikáns aioli mártással és marinált kerti zöldségekkel, mint egy hamburger?
- Senki nem képes a dolgokat a valódi értékükön értékelni?
- És mi hogyan változtathatunk a pénzhez való viszonyunkon a saját javunkra?

Témavezetést vállaló oktató:

Kupcsik Réka (kupcsik.reka@gtk.bme.hu)

Az e-kultúra kultúra-e?

Célkitűzés, feldolgozandó kérdések:

A cél a szakirodalom áttekintésével és statisztikai adatok alapján megismerni a kulturális javak különleges tulajdonságait és ezek következményeit, valamint a jelenleg is zajló, online térbe való adaptáció kulturális iparágakra gyakorolt hatásait. Akár lehet saját adatgyűjtés segítségével megpróbálni előrejelezni a további folyamatokat ezen a téren.

- Milyen a kultúra piaca ma, és milyen volt régebben?
- Milyen sajátosságai vannak a piac működésének a kultúra területén?
- Hogyan lehetséges a kulturális iparágak gazdasági elemzése?
- Hogyan alakul a kereslet és a költségek egy adott kulturális területen (pl. könyvkiadás, mozi, színház, múzeum, zeneipar)?
- Hogyan finanszírozható/finanszírozandó a kultúra?
- Hogyan hat a kultúrára az internet szerepének növekedése/átalakulása és az online lehetőségek?

Témavezetést vállaló oktató:

Kupcsik Réka (kupcsik.reka@gtk.bme.hu)

Szükséges elméleti és/vagy módszertani előismeretek:

Mikroökonómiai ismeretek

Külkereskedelmi elmélet és gyakorlat, a külpiacra lépő vállalatok dilemmái

Célkitűzés, feldolgozandó kérdések:

Magyarország (mint kis, nyitott gazdaság) számára vállalatának külpiaci érvényesülése kulcsfontosságú kérdés, az ország versenyképességét hosszú távon csak a nemzetközi versenyben is helytállni képes vállalatok képesek biztosítani. Erre azonban önmagukban még a „jó minőségű” termékek, szolgáltatások vagy a bérköltség-előnyök nem jelentenek garanciát. Emellett feltétlenül szükség van arra is, hogy a vállalatok megfelelő stratégiával, eltökélt, ambiciózus, a hazától eltérő környezetből adódó problémákkal megbirkózni képes menedzsmenttel és dolgozókkal rendelkezzenek. A fő cél a külpiaci terjeszkedés útjában álló fontosabb akadályok felmérése, illetve a lehetséges megoldások keresése akár vállalati szinten, akár a kormányzati politika szintjén.

Témavezetést vállaló oktató:

Bánhidi Zoltán (banhidi.zoltan@gtk.bme.hu)

Ajánlott irodalom:

Ábel István, Czakó Erzsébet (szerk.): Exportsikerek nyomában. Alinea Kiadó, 2013

Brian Hocking, Steven McGuire (szerk.): Trade Politics, Routledge, London és New York, 2004.

Constantinovits Milán, Sipos Zoltán: Nemzetközi üzleti technikák. Akadémia kiadó, 2016.

Infokommunikáció

Célkitűzés, feldolgozandó kérdések:

- Szélessávú hírközlő hálózatok gazdasági hatásai (növekedési externáliák, GPT)
- Ötödik generációs (5G) mobilhálózatok és várható hatásuk az értékláncok átalakulására
- A "Dolgok Internete" (IoT) és az erre épülő fejlesztési koncepciók (Ipar 4.0)
- Az Európai Unió és Magyarország IKT/digitális stratégiái (Digitális iránytű; A digitális évtizedhez vezető út; Nemzeti digitalizációs stratégia; a Digitális Jólét Programja stb.)
- Verseny és ex-ante szabályozás az elektronikus hírközlési piacokon
- Az elektronikus kereskedelem és az informatikai szolgáltatások bővülő piaca Vezetékes-mobil konvergencia (FMC) és a "jövő szolgáltatói" (szolgáltatói stratégiák)

Témavezetést vállaló oktató:

Bánhidi Zoltán (banhidi.zoltan@gtk.bme.hu)

